

revoluční převrat v Československu v roce 1918 nebyl proveden po ruském vzoru, jakož i vzhledem k označení čsl. vlády za pomocníci podnikatelů nenapovídá až příliš zřetelně, že jest úkolem dělnictva použití případné války k uskutečnění revolučních cílů a nedbati tudíž v takový okamžik příkazů vlády a vojenských orgánů. Kdyby byl nalézací soud přihlížel ke všem oněm částem řeči v souvislosti se závadným výrokem, byl by zajisté musil též podrobiti úvaze, zda takto obžalovaný oním doslovem nepůsobil na cit a na vůli posluchačů, by vyvolal v nich rozhodnutí »v daném okamžiku«, t. j. až by co vojín v případě války nebo vnitřních nepokojů byli povoláni ke svým vojenským oddílům, porušiti zákon neuposlechnutím vojenského rozkazu, po případě vzpourou, a zda takto jeho řeč neměla veškeré význačné znaky podněcování k vojenským zločinům ve smyslu § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep. Ježto rozsudkový výrok o rozhodných skutečnostech trpí proto vyličenou neúplností, bylo rozsudek v této části zrušiti jako zmatečný ne sice podle § 281, čís. 9 a) tr. ř., jehož se stížnost číselně nesprávně dovolává, nýbrž podle § 281 čís. 5 tr. ř., kterýžto zmatek věcně provádí, a věc podle § 288 čís. 1 tr. ř. vrátiti soudu své stolice, by ji v rozsahu zrušení znova projednal a rozsoudil, při čemž bude mu přihlédnouti při výměře trestu k nezrušenému právoplatnému odsuzujícímu výroku pro přečin podle § 14 čís. 1 a § 18 čís. 2 zák. na ochr. rep.

### Čís. 3512.

**Zmenšená přičetnost nespadá pod § 2 c) tr. zák.**

Odolnost jednotlivcova proti množství požitých lihovin je čistě individuální; množství samo o sobě není ještě důkazem úplné opilosti ve smyslu § 2 c) tr. zák. Záleží jedině na tom, jak ta která osoba podle své tělesné povahy a zvyklosti reaguje na účinnost alkoholických nápojů.

Zrušovací soud může sám povolití podmíněné odsouzení, když obžalovanému přiznal toto dobrodíní již nalézací soud, ačkoliv ho odsoudil pro více činů (na širším podkladě), než nyní zrušovací soud.

(Rozh. ze dne 6. června 1929, Zm II 413/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 8. srpna 1928, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí podle § 81 tr. zák. a přestupkem podle § 312 tr. zák. Zrušil však v důsledku zastavení trestního řízení pro přečin urážky presidenta republiky podle § 11 čís. 2 zákona na ochranu republiky na základě amnestie presidenta republiky ze dne 19. října 1928 napadený rozsudek ve výroku o trestu a ve výrocích s tím souvisejících a trest obžalovanému znovu vyměřil. Výkon tohoto trestu podmíněně odložil a lhůtu zkušební určil třemi roky.

### Důvody:

Zmateční stížnost shledává vadnost řízení a neúplnost rozsudku v tom, že nalézací soud nezjistil úplnou opilost následkem zamítnutí

závažných průvodních návrhů a nepřihlížel k důležitým průvodním prostředkům o tomto jeho stavu, které vyšly najevo při hlavním přelíčení. Tyto výtky nelze shledati odůvodněnými. K průvodnímu návrhu lze přihlížeti jen v onom doslovu, jak jest osvědčen protokol o hlavním přelíčení (§ 271 tr. ř.). Podle toho obhajoba učinila návrh na osobní výslech sedmi svědků a soudních znalců lékařů o tom, že obžalovaný po utrpeném úžehu za vojenské služby je méně přičetným, jakmile požije sebe menší dávku alkoholu. Nálezací soud návrh ten zamítl právem, poněvadž, nehledě k tomu, že zmenšená přičetnost nespadá vůbec pod § 2 písm. c) tr. zák., rozhodným jest, jak se v podstatě správně praví v mezitimním nálezu i v rozsudku, nikoliv to, jak si obžalovaný počíná jindy při požití alkoholu a, jak svědci ho kdy viděli přičetného, a že se následkem požití alkoholu stává méně přičetným, nýbrž právě jen stav a přičetnost v době spáchání trestných činů. Jest podotknouti, že návrh na výslech svědků o zmenšené přičetnosti stěžovatele po požití alkoholu nevyhovuje ani ustanovení § 222 tr. ř., ježto bylo se dožadováno, by svědci projevili soudu svůj úsudek o chování se stěžovatele po požití lihovin, nikoliv, by vypovídali o určitých skutečnostech s trestním případem souvisejících.

Odolnost jednotlivcova proti množství požitých lihovin jest čistě individuální, množství samo o sobě není ještě důkazem úplné opilosti ve smyslu § 2 písm. c) tr. zák. Záleží jedině na tom, jak ta která osoba podle své tělesné povahy a zvyklostí reaguje na účinnost alkoholických nápojů. A tu rozsudek zjišťuje, že u stěžovatele přes jeho napilost nebyly jeho duševní schopnosti stlačeny až na hranici nezodpovědnosti. Zjištění své opírá o to, jak stěžovatel v době spáchání deliktů správně své okolí poznával, jak logicky reagoval na zevnější popudy a byl si plně vědom zejména toho, co jest předmětem zakročení četníka. Při této zjištěné duševní čilosti obžalovaného v čase činu nejsou rozhodnými skutečnosti, jak si snad stěžovatel počínal někde jinde, ať již před činem nebo po něm, nebo zda toho dne nejedl a zda trpěl žaludečními obtížemi. Z okolnosti, že rozsudek nepřihlíží k údajům svědků, kteří, až na Josefa D-a, vypovídali jen u četnictva, nikoliv u soudu, nelze dovozovati ještě neúplnost ve smyslu § 281 čís. 5 tr. ř. Výpovědi P-ové, Š-ové a Z-a týkají se jen toho, kde obžalovaný co po cestě pil, údaje ostatních svědků o jeho opilosti jsou pouhým úsudkem bez bližšího odůvodnění a určení stupně této opilosti, při čemž jest zdůrazniti, že u Josefa D-a jde dokonce o úsudek nabytý v jeho vlastní opilosti, Veronika D-ová pak viděla stěžovatele až dlouho po činu, kdy se pozdě v noci vrátil domů. Naproti tomu skutečnosti zjištěné o stavu jeho vědomí v době, kdy se dopustil trestných činů, dávají nepochybný podklad pro rozsudkové zjištění, že nenastal u něho důvod vylučující trestnost ve smyslu § 2 c) tr. zák. a nebylo třeba, by ona zjevná skutečnost blíž byla objasněna odbornými znalostmi (§§ 116, 118 tr. ř.), to tím méně, an návrh obhajoby na slyšení znalce sledoval jen důkaz zmenšené přičetnosti obžalovaného, tu pak rozsudek bere za prokázanu zjištěním podnapilosti obžalovaného, která byla též vzata v úvahu při výměře trestu. Bylo proto zavrhnouti zmatečnou stížnost jako neodůvodněnou.

Jelikož však usnesením nejvyššího soudu ze dne 31. ledna 1929 bylo

trestní řízení proti obžalovanému pro přečin podle § 11 zákona na ochranu republiky zastaveno ve smyslu čl. I. rozhodnutí presidenta republiky ze dne 19. října 1928 a proto tento přečin, k němuž soud nalézací v napadeném rozsudku při výměře trestu musil přihlížeti, již nepřichází v úvahu, bylo výroky o trestu a výroky s tím související zrušiti a trest znovu vyměřiti. Jelikož čin byl spáchán v podnapilosti, okolnosti polehčující převažují okolnosti přitěžující, obžalovaný byl dosud trestán jen pokutami a nejsou tu okolnosti, které by poukazovaly k tomu, že by čin tkvěl ve zlé povaze obžalovaného nebo ve zvláštním zločinném úmyslu, jest též vzhledem k dobré pověsti obžalovaného odůvodněna naděje, že povede řádný život i bez výkonu trestu, pročež mu byl povolen podmíněný odklad výkonu uloženého mu trestu a doba zkušební stanovena třemi roky (§ 1 zák. o podm. odsouzení). Soud zrušovací v souzeném případě sám mohl rozhodovati o podmíněném odsouzení (§ 7 zák. o pod. odsouzení) — an soud nalézací obžalovanému toto dobrodiní již přiznal, ačkoliv ho odsoudil pro více činů, tedy na širším podkladě, než nyní soud zrušovací, takže, i kdyby byl soud nalézací měl znovu rozhodnouti o podmíněném odsouzení, nelze míti za to, že by byl — při nyní pro obžalovaného výhodnějším podkladě — rozhodl jinak než v napadeném rozsudku.

### Čís. 3513.

**Ke skutkové podstatě podvodu nestačí objektivní možnost poškození, aniž, že oklamán škodu utrpěl, nýbrž musí býti zjištěn úmysl obviněného směřující k poškození oklamaneho a, že škoda povstala nebo měla povstati ze lstivého přestírání, že oklamán lstivým předstíráním byl pohnut k jednání neb opomenutí, z něhož mu škoda na majetku nebo na právech měla nastati.**

(Rozh. ze dne 6. června 1929, Zm II 27/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Rozsudkem okresního soudu v Šilperku ze dne 13. března 1928, jímž byl obžalovaný uznán vinným přestupkem podvodu podle § 197 a 461 tr. zák., jakož i potvrzujícím jej rozhodnutí krajského jako odvolacího soudu v Olomouci ze dne 23. srpna 1928 byl porušen zákon v ustanovení § 197 a 461 tr. zák., oba rozsudky se zrušují a věc odkazuje se k okresnímu soudu v Šilperku k novému projednání a rozhodnutí.

### D ů v o d y:

Rozsudkem okresního soudu v Šilperku ze dne 13. března 1928 byl obžalovaný uznán vinným přestupkem podvodu podle § 461 tr. zák. Odsuzujícímu výroku byl podkladem tento skutkový děj, který okresní soud zjistil na základě zodpovídání se obviněného a výpovědí svědků Anny F-ové a Josefa T-a. Josef T. objednal 19. října 1926 u obviněného, cestujícího firmy Anny F-ové, přehoz na dvě postele za 180 Kč a dal